

Započtení darů do dědictví a vrácení daru po smrti

Problematické dědictví a dědění se na našich stránkách věnujeme poměrně často, i tak se stále objevují dosud nezodpovězené otázky, které je třeba objasnit. To, že se dědí po zůstaviteli jak jeho majetek tak jeho dluhy jsme již několikrát zmínily, zabývali jsme se také otázkou dědění ze závěti a dědění ze zákona.

Problematické dědictví a dědění se na našich stránkách věnujeme poměrně často, i tak se stále objevují dosud nezodpovězené otázky, které je třeba objasnit. To, že se dědí po zůstaviteli jak jeho majetek tak jeho dluhy jsme již někdy zmínily, zabývali jsme se také otázkou dědění ze závěti a dědění ze zákona. Pro připomenutí, ze zákona se po zůstaviteli dědí v případě, že nezanechal závět. Občanský zákoník stanovuje pro dědění ze zákona jasná pravidla a rozděluje zákonné dědice do čtyř dědických skupin a to podle dědicova příbuzenského nebo jiného vztahu k zůstaviteli, jemuž zákonodárce přisuzuje takovou důležitost, aby byl zákonný dědic zařazen do určité dědické skupiny. Dle zákona nejprve dědí zákonní dědicové z první dědické skupiny. Jestliže nedědí nikdo ze skupiny první, dědí zákonní dědicové ze skupiny druhé. Pokud nedědí nikdo z druhé dědické skupiny, pak dědí zákonní dědicové ze skupiny třetí atd. Občanský zákoník rovněž upravuje problematiku neopomenutelných dědiců, nechtěného dědictví apod.

Je-li k dědění oprávněn pouze jeden dědic, žádné větší komplikace nenastávají a soud dědici potvrdí, že dědictví nabyt. Je-li více dědiců, vypořádají se u soudu mezi sebou o dědictví dohodou. Dohodu soud schválí, neodporuje-li zákonu nebo dobrým mravům. Dohoda upravuje pouze vztahy mezi dědici navzájem a nemůže se týkat osob třetích, tedy ani věřitelů zůstavitele. Nedohodnou-li se dědicové, potvrdí nabytí dědictví soud těm, jejichž dědické právo bylo prokázáno. Soud potvrdí nabytí dědictví podle dědických podílů (ty jsou určeny na základě statusu dědice - např. manžel, potomek, jiná osoba aj. nebo na základě poslední vůle zůstavitele).

Nedojde-li mezi dědici k dohodě, pak při dědění ze zákona se dědici na jeho podíl započte to, co za života zůstavitele od něho bezplatně obdržel, pokud nejde o obvyklá darování. Předmětem započtení může být tedy vše co bylo dědici za života zůstavitele darováno nad rámec běžných darů. Nezapočítávají se tedy obvyklé dary např. k narozeninám, svátkům, vánocům apod. Jde-li o dědice, kterým je dítě zůstavitelova potomka započte se kromě toho i to, co od zůstavitele bezplatně obdržel dědicův předek. Při dědění ze závěti je třeba toto započtení provést, jestliže k němu dal zůstavitel příkaz anebo jestliže by jinak obdarovaný dědic byl proti dědici uvedenému v ustanovení § 479 (nezletilý potomek, který, nebyl-li vyděděn, je neopomenutelným dědicem) neodůvodněně zvýhodněn.

Při započtení darů se zpravidla vychází z ceny daru, jakou měl v době darování. Ta se přičte k celkové ceně dědictví a ta se potom rozděluje. Tento příklad je ovšem modelový a v praxi se přihlíží i k dalším specifickým faktorům. V žádném případě to však neznamená, že dostal-li jeden potomek za života rodiče od něj např. dům, že by se musel se svými sourozenci o tento dům po smrti rodiče nějak dělit. Tak tomu není, započtena bude pouze cena domu a o tuto cenu nižší podíl potom obdarovanému potomku-dědici v dědickém řízení připadne.

Není od věci připomenout, že byl-li někdo za života obdarován, není možné po jeho dědicích vymáhat

dar zpět, a to ani v případě, že by zde jinak byly dány podmínky pro vrácení daru (Dárce se může domáhat vrácení daru, jestliže se obdarovaný chová k němu nebo členům jeho rodiny tak, že tím hrubě porušuje dobré mravy.). Po dědicích obdarovaného je tedy možné požadovat vrácení daru pouze v případě, že projev dárce směřující k vrácení daru byl uskutečněn již za života obdarovaného. Rovněž právo domáhat se vrácení daru je osobním právem dárce, a proto jej nemohou jiné osoby po smrti dárce vyžadovat.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)